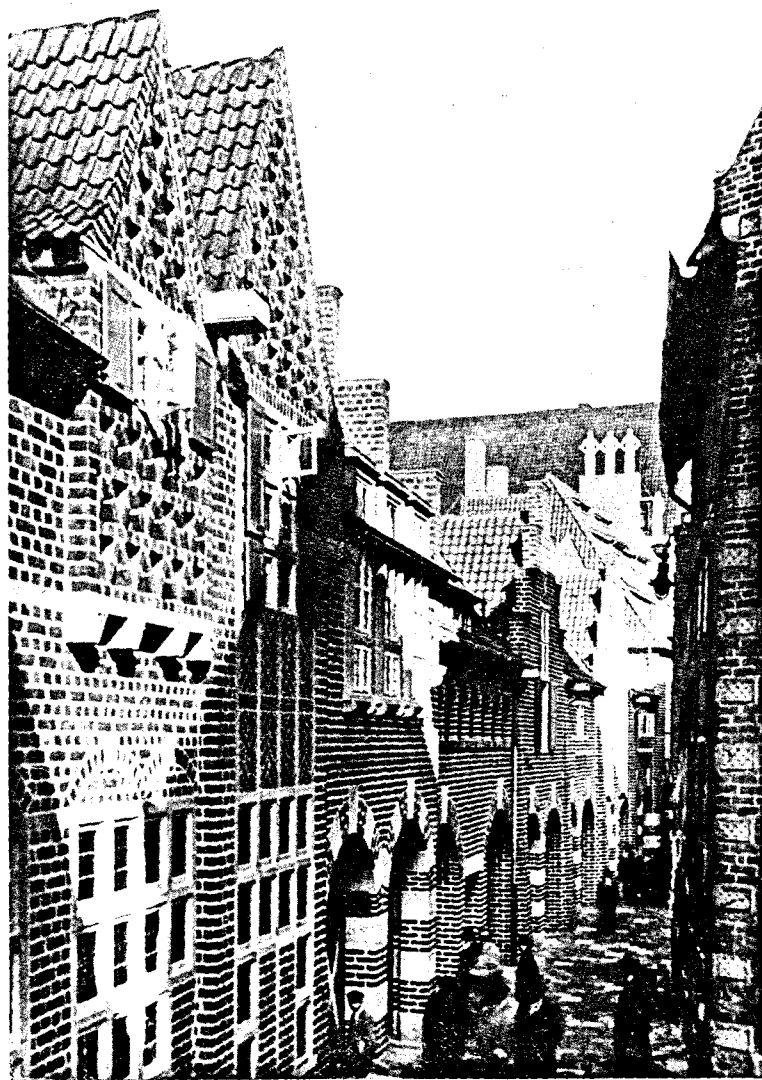

DE BÖTTCHERSTRASSE TE BREMEN.
HET PAULA BECKER-MODERSOHN HUIS. s. 165

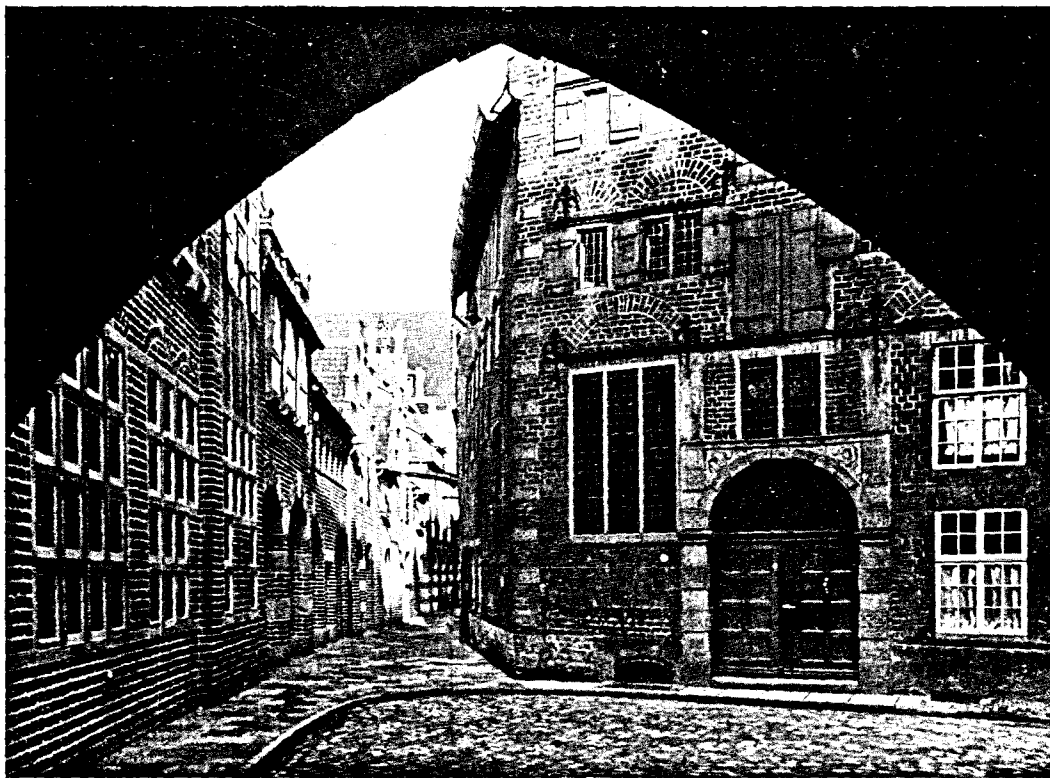

KIJKJE IN DE BÖTTCHERSTRASSE TE BREMEN. s. 164

Buiten, Geïllustreerd Weekblad, 02.04. 1927
21. Jaargang N° 14
s. 164/165
A.

De Böttcherstrasse te Bremen.

DE oude Hanzestad Bremen is een bezienswaardigheid rijker geworden, welke voortaan evenmin Duitsche als andere bezoekers zonder bewondering zullen kunnen voorbijgaan. Zij biedt aan architecten, kunstenaars en aan de kunstnijverheid een menigte interessante bijzonderheden, die zonder twijfel haar invloed zal uitoefenen op de toekomstige vorming of het behoud van oude stadsbeelden. In de onmiddellijke nabijheid van de beide merkwaardigheden van Bremen, den Roland en het oude Raadhuis, is een stukje van Bremens middeleeuwen tot nieuw leven ontwaakt: de Böttcherstrasse. Lofwaardige kunstbescherming heeft in samenwerking met diepgevoelde liefde voor den geboortegrond en artistieken scheppingsdrang een monument opgericht, dat,

DE BÖTTCHERSTRASSE TE BREMEN. RECHTS HET ROSELIUS-HUIS.

Buiten, Geïllustreerd Weekblad, 02. 04. 1927
Amsterdam, 21. Jaargang, No 14
S. 165
2.

tiging te onderwerpen. Langen tijd heeft menig inwoner van Bremen nieuwsgierig door de schutting gekeken, tot de laatste plank viel, en het werk in zijn geheele schoonheid zichtbaar werd. ☞ Het eerst moet het *Roselius-Haus* genoemd worden, dat als de kiemcel der andere gebouwen te beschouwen is. Eerst kantoorgebouw, herbergde het later Nedersaksische oudheden en bezienswaardigheden en den „Niedersachsenklub”. Naast het *Roselius-Haus* ontstond dan, uit bouwstenen van oude gebouwen, de Bremen-Amerika-Bank met haar schoone puntgevels, en in het verlengde naar de Martinistrasse een huizenfront in gelijken, modernen Nedersaksischen stijl, die ook bij de laatste, thans gereedgekomen bouwwerken toegepast werd. ☞ De nieuwe huizen, die het straatbeeld tot een

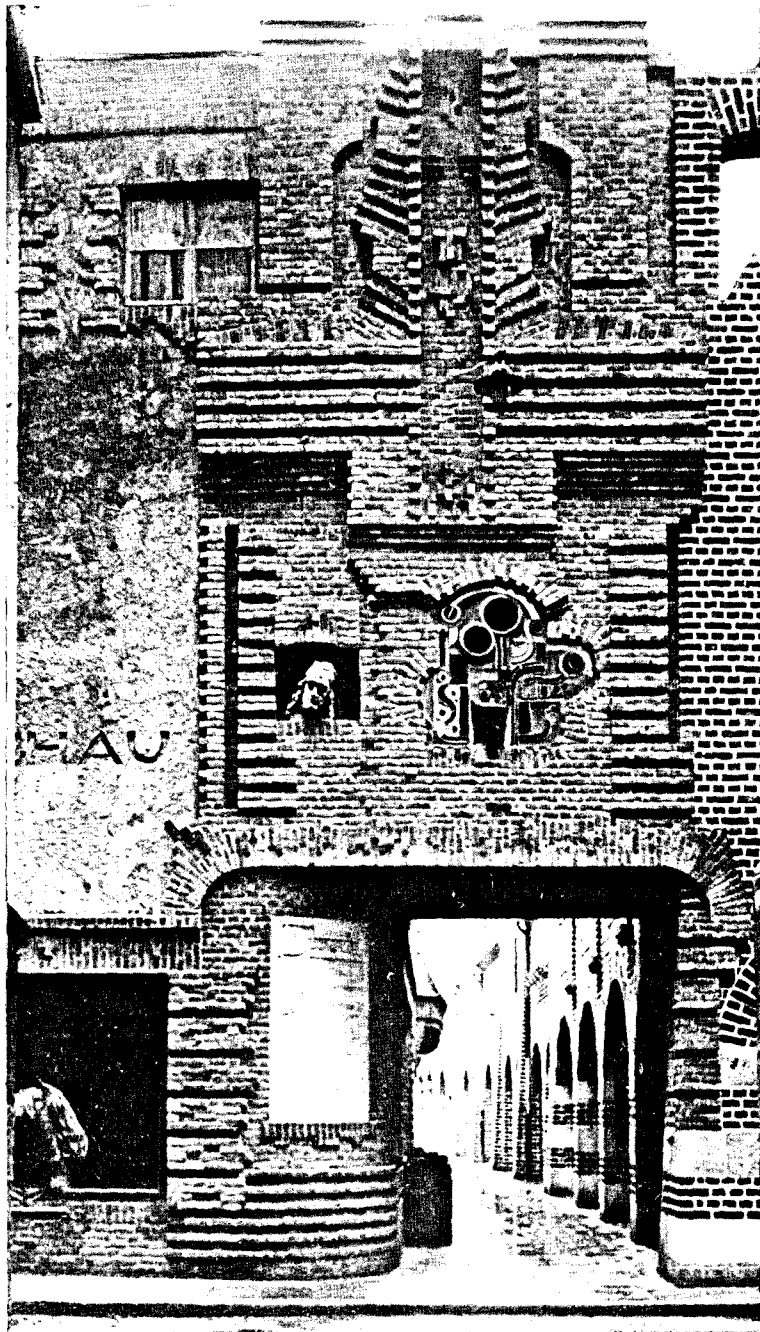
geheel maken, dienen tot verschillende doeleinden. Architectonisch behooren ze bij elkaar, uitgezonderd het linksstaande *Hoetger-Haus*, waarvan in het vervolg nog sprake zal zijn. — Het hoekhuis, met een mooien en eigenaardigen trapgevel versierd, kreeg den naam „*Hag-Haus*”. Het inwendige herbergt, naast de propaganda-afdeeling der „Kaffee-Handels-Aktiengesellschaft” (koffie Hag) een groot aantal tentoonstellingsruimten en zalen, in welke vooral Nederduitsche kunst, zeden en gewoonten en onderkomen zullen vinden; bovendien een Nedersaksisch Museum. Hierbij sluit aan: het „*Flett*”, een Nedersaksisch bier- en eethuis, dat op origineele, ouderwetsche wijze ingericht werd. De wanden zijn bedekt met oude bonte fayencen; op een, de heele zaal rondlopende, boord is een rijke verzameling tinnen borden en kannen bijeengebracht. Het origineelst echter zijn de van de zoldering afhangende lampen, die den vorm hebben van twee reusachtige Nedersaksische brui-
loftskransen. Op hun randen staan groote figuren in Nedersaksische kleederdracht, die de lichtschalen vasthouden. Smaakvol zijn ook de eenvoudige deuren, ramen en zolderbalken. Aan de straatzijde voert een arcadengang naar het *St. Petri-Fischhaus* welks gevel, met de hooge Gothische ramen, het karakter van een kerk heeft. Naar verluit is bij het ontwerpen van dit huis met een oude overlevering rekening gehouden. ☞ Kijkt men van hieruit door

de straat in de richting van de markt, zoo vertoont zich voor het oog een wel verjongd, maar onvervalscht beeld van middeleeuwsche stedenbouwkunst. De oude gevel van het *Roselius-Haus*, de arcadengang met de ouderwetsche ramen, puntgevels en daken, daarachter de licht hellende toren der O. L. V. kerk, geven een beeld, zooals men in de bespiegelende, vreedademende hoeken van oude steden steeds weer aantreft. Het *Petri-Haus* met zijn eigenaardige lampen, de „*Delftsche*” muurtegels, de eigenaardige tafels en stoelen, is een bezienswaardig Nedersaksisch restaurant. ☞ Den linkerkant van de straat neemt het *Hoetger-Haus* in, dat met zijn vreemd aandoende overbrugging aan den gevel van het „*Hag-Haus*” stoot. Droomden wij zoo even nog in de be-
toovering van de middeleeuwen, onder arcaden en met patina bedekte koperen daken, oude, gezellige hoeken en nissen, zoo worden wij bij den aanblik van dit bouwwerk plotseling uit het

verleden in den, steeds naar vernieling en weer opbouwen verlangenden nieuwen tijd verplaatst. Het huis is uit een rij oude gebouwen, die gedeeltelijk in het nieuwe ingebouwd werden, en met gebruikmaking van oud materiaal, opgetrokken. Het is wel het eigenaardigste product van moderne bouwkunst, indien althans deze uitdrukking hier op haar plaats is. Nergens is wel een tegenstuk daarvan te vinden. Het huis is aan de kunsten gewijd en draagt ter herinnering den naam der overleden Worpsweder schilderes Paula Becker-Modersohn. De bouwer is Bernhard Hoetger, die ook tot de Worpsweder kunstenaars-kolonie behoort. Hij geldt als onafhankelijk, alle bestaande vormen ontkennend kunstenaar der nieuwere richting. Hoetger wilde hier iets heel bijzonders scheppen; of het hem

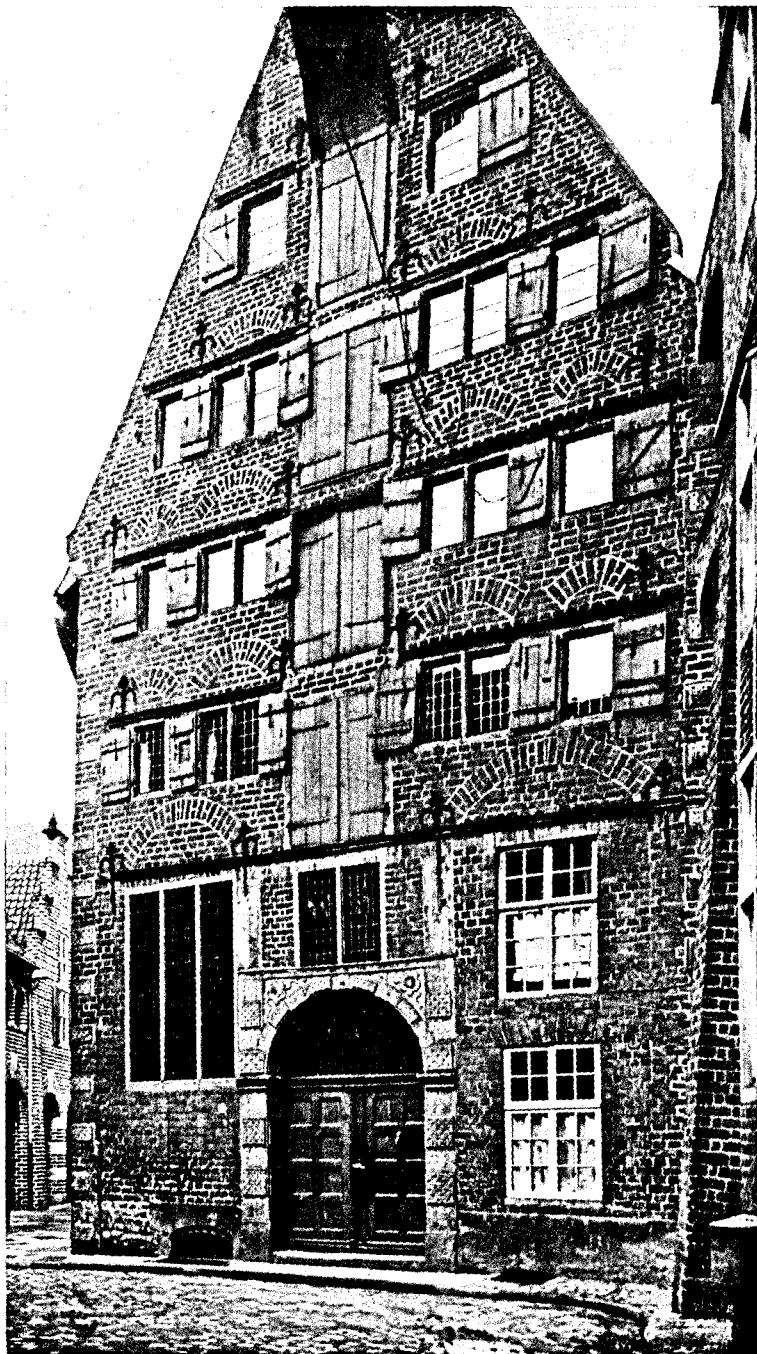
gelukt is, blijft aan het oordeel der nakomelingen overgelaten. ☞ De naast den koepel aangebrachte steen met het Bremer wapen dagteekent uit de 15e eeuw en is een geschenk van den Bremer koopman Robert Rickmers. Op de binnenplaats heeft Hoetger een fontein geschapen, die de „Bremer stadmuzikanten” op origineele wijze voorstelt. De vertrekken zijn, zooals hier boven reeds gezegd werd, aan de werkende kunst gewijd, die hier een thuis gevonden heeft. Daarvoor komt den bouwer de dank der kunstenaars toe. In middeleeuwsch milieu moeten de artisten hun handwerk kunnen uitoefenen en tegelijk in bijzondere zalen gelegenheid hebben, hun scheppingen te verkoopen. ☞ Het eerst ten deele gereedgekomen interieur van het *Paula Becker-Modersohn-Haus* lijkt op het exterieur met betrekking tot architectonische bijzonderheden. Voorhal en opgang naar de zaal werken in vorm en kleur uiterst eigenaardig en vreemd. Uitspringende gedeelten wisselen af met nissen, klinkers met gekleurde verglaasde steenen. Overal treedt Hoetgers idee, het oude omver te werpen en iets nieuws te scheppen, aan den dag. ☞ Men kan over de beide, in flagrante tegenstelling met elkaar staande zijden van de nieuwe Böttcherstrasse denken, zooals men wil, Bremen is een bezienswaardigheid rijker geworden, en alle bezoekers der Hanze-stad zullen niet kunnen nalaten te constateeren, dat de oude Hanzeatengeest, die niet opgehouden heeft nieuw te scheppen, en daarnaast echter evenmin vergeten heeft, oud te eeren, hier weer een schitterend bewijs van zijn kracht in een daad omzette.

ELLIS C. FRANK'L.

DE BÖTTCHERSTRASSE TE BREMEN. DE OVERGEBOUWDE INGANG BIJ HET BECKER-MODERSOHN HUIS.

Buiten, Geïllustreerd Weekblad, 02. 04. 1927
Amsterdam, 21. Jaargang, N°. 14 4.
S. 167

DE BÖTTCHERSTRASSE TE BREMEN.
HET ROSELIUS-HUIS.